

การคำนวณค่าเสื่อมราคามูลค่าทรัพย์สิน

อัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

(ตามรายละเอียด ของ กรมบัญชีกลางที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐฉบับที่ 1)

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน(ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคาปีร้อยละ	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
1. อาคารถาวร	15	40	2.5	6.5
2. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	8	15	6.5	12.5
3. สิ่งก่อสร้าง				
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบ	15	25	4	6.5
3.2 ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	5	15	6.5	20
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	8	12	8.5	12.5
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	8	12.5	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ(ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุการใช้งาน 15-20ปี)	5	10	10	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	10	10	20
8. ครุภัณฑ์การเกษตร				
8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
8.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
9. ครุภัณฑ์โรงงาน				
9.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
9.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง				
10.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	5	20	50
10.2 เครื่องจักรกล	5	8	12.5	20
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	8	10	10	12.5
12. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5	8	12.5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3	5	20	33

หมายเหตุ :

- อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน ให้ตีราคาโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนทั้งใน ส่วนที่มีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์
- ทรัพย์สินรายการใดที่หมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ไม่ต้องตีราคาทรัพย์สินแต่ต้อง สำรวจตรวจนับและบันทึกในทะเบียนคุมทรัพย์สินให้ครบถ้วนทุกรายการ
- อัตราค่าเสื่อมราคามูลค่าทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้ใช้อัตราค่าเสื่อมอย่างสูง

วิธีการตีราคาทรัพย์สิน

การตีราคาทรัพย์สินเพื่อให้ได้มูลค่าสุทธิของทรัพย์สินที่จะใช้ในการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ ตามหลักบัญชีเกณฑ์คงค้างที่กระทรวงการคลังจะได้มีการปรับเปลี่ยนในระยะต่อไปนั้น จะดำเนินการได้ เมื่อทรัพย์สินนั้นมีข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญเพื่อประโยชน์ในการตีราคาครบถ้วน โดยเฉพาะ วัน เดือน ปี ที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาและราคาทุนของทรัพย์สิน

ขั้นตอนการตีราคาทรัพย์สินเป็นดังนี้

1. ราคาทรัพย์สินต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มต้องมีราคาไม่ต่ำกว่า 30,000 บาท
2. ให้หัวหน้าส่วนราชการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราเสื่อมราคาตามจำนวนปีที่คิดว่า จะใช้งานทรัพย์สินนั้นอย่างมีประสิทธิภาพไม่สูงหรือต่ำกว่าตารางอายุการใช้งาน ที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1
3. พิจารณาราคาทุนและระยะเวลาที่ได้มาของทรัพย์สินที่ได้สำรวจไว้ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ในข้อ 1 และ 2 ดังนี้

กรณีราคาทุนของทรัพย์สินไม่ถึง 30,000 บาท หรือหมดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ไม่ ต้องตีราคาทรัพย์สินดังกล่าว แต่ให้บันทึกรายละเอียดข้อมูลของทรัพย์สินนั้นในแบบทะเบียนคุม ทรัพย์สินที่กำหนดใหม่แทนทะเบียนคุมครุภัณฑ์เดิม

กรณีทรัพย์สินมีราคาทุนทรัพย์สินสูงกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท และยังมีอายุการใช้งานอย่างมี ประสิทธิภาพเหลืออยู่ ให้ดำเนินการดังนี้

คำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินนั้นด้วยวิธีเส้นตรง ตามสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน/ปี} = \frac{\text{ราคาทุนของทรัพย์สิน}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ}}$$

คำนวณค่าเสื่อมราคาสะสมดังนี้

$$\text{ค่าเสื่อมราคาสะสม} = \text{ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน/ปี} \times \text{อายุการใช้งานที่ ผ่านมาจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2544}$$

คำนวณหามูลค่าสุทธิดังนี้

$$\text{มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ} = \text{ราคาทุน} - \text{ค่าเสื่อมราคาสะสม}$$

4. พิจารณาราคาสูทธิของทรัพย์สินที่ได้ว่าต่ำกว่า 30,000 บาทหรือไม่ ถ้าต่ำกว่าทรัพย์สินรายการดังกล่าวไม่ต้องบันทึกเป็นบัญชีทรัพย์สินในระบบบัญชีที่จะปรับเปลี่ยนเป็นเกณฑ์คงคง แต่ต้องบันทึกรายละเอียดข้อมูลของทรัพย์สินในทะเบียนคุมทรัพย์สินตามแบบที่กำหนดใหม่แทนรูปแบบเดิม

5. ทรัพย์สินประเภทที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ไม่ต้องตีราคา
6. ตัวอย่างการตีราคาดังนี้

ตัวอย่างการตีราคาทรัพย์สิน

ข้อมูลในทะเบียนคุมครุภัณฑ์ระบุรายการระบบเครื่องเสียงมูลค่า 55,000 บาท ซื้อมาเมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2540 หัวหน้าส่วนราชการกำหนดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ 10 ปี ขั้นตอนการดำเนินการเป็นดังนี้

1. ราคาทุนของระบบเครื่องขยายเสียง 55,000 บาท เกินเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ 30,000 บาท รายการดังกล่าวจึงต้องมีการตีราคาทรัพย์สิน
2. อายุการใช้งานตั้งแต่ 10 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2544 เป็นระยะเวลา 3 ปี 9 เดือน ซึ่งอยู่ในช่วงเวลากำหนดอายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ (การคำนวณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่ได้รับในระหว่างเดือนให้ถือเสมือนหนึ่งว่าได้สินทรัพย์นั้นมาตั้งแต่ต้นเดือน)

3. คำนวณค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินด้วยวิธีเส้นตรงเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์/ปี} &= \frac{\text{ราคาทุนของทรัพย์สิน}}{\text{อายุการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ}} \\ &= \frac{55,000}{10} \end{aligned}$$

$$= 5,500 \text{ บาท/ปี}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคา 3 ปี 9 เดือน} &= 5,500 \times 3 + (5,000 \times 9 / 12) \\ &= 20,625 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{มูลค่าสุทธิของทรัพย์สิน} &= 55,000 - 20,625 \\ &= 34,375 \text{ บาท} \end{aligned}$$

4. บันทึกรายละเอียดข้อมูลของระบบเครื่องเสียงในทะเบียนคุมทรัพย์สินตามรูปแบบที่

กำหนด